

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 17. Јуна 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слаати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
А Л Е К С А Н Д Р А I.
по милости божјој и вољи народној
КРАЉА СРБИЈЕ
МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог нашег министра финансије, а у до-
говору са Државним Саветом, решили смо и решавамо:

Одобрава се општини вароши Београда, да се за
грађење зграда за основне школе, за грађење водо-
вода, кеа, кланице и канализације, за суделовање у
грађењу антропоа и за грађење модерне калдрме, може
задужити са 10,000.000 динара ефективних.

Услови зајма да буду ови:

а. Интерес и отплата на ефективни капитал не
смеју бити већи по што је то одобрено законом о
трошарини у Београду од 13. Јуна 1884 год., који
у своме 3. члану каже: „по услови овога зајма не
могу бити тежи него што је код Управе Фондова.“

б. Да рок отплате не сме бити краћи од 23 и по
ниги дужи од 50 година.

Наш министар финансије нека ово решење изврши.
У Београду 14. Јуна 1890. год.

Јов. Гистић с. р.

Б. С. Протић с. р.

Ј. Вели-Марковић с. р.

НАРЕДБА

Управе Вароши Београда

По улицама и другим јавним местима, па и по
приватним кућама, грађанство се узнемирава од мла-
ђих који на продају посе и нуде разне ствари, списе,
књиге па и новине. Они, који на овакав начин нуде
ствари и новине, не само што чине досаду, већ ви-
ком својом ремете тишину, мир и спокојство како
појединцима на које се обраћају, тако и осталом гра-
ђанству, а они опет, што продају новине, виком по
улицама и јавним местима проносе разне неистините
гласове којима се житељство обеспокојава и узне-
мирава.

У интересу спокојства грађана а и да би се спре-
чило торбаршење што је казнимо по §. 378. кривичног
закона, управа вароши Београда на основу §. 326
истог законика

Наређује:

1. Да се забрани продаја ствари у опште а и
новина по улицама и јавним местима, као: кафана-

ма, гостионицама, парковима и у опште где се пу-
блика скупља.

2. Да се они, који би противно овоме поступили
подвргну казни по § 326 и 327 кривичног законика, и

3. Да се наредба ова обзнани грађанству преко
„Српских Новина“.

Бр. 7984. Из управе вароши Београда, 8. Јуна
1890. год. у Београду.

ИЗВЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ ОДРЕЂЕНЕ ЗА ПРЕУСТРОЈСТВО АДМИНИСТРАЦИЈЕ
И ОСТАЛИХ ПОСЛОВА У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ.

(наставак)

Пошто је комисији овај задатак, — само да
преустроји администрацију, а не и да поднесе миш-
љење о целокупном преустројству Суда и општине,
које неби могла ни радити према постојећем закону,
то ће она изнети Одбору оно, што мисли да треба
преустројити, или ново завести, према новом закону
општинском.

Ради лакше прегледности и упоређења садањег
стања и уређења општинског Суда са оним, које ми-
сли овим изменама увести, комисији је част најпре
изложити постојеће стање.

Садањи општински Суд састоји се из ових оде-
лења, и има овај персонал:

I. Председништво

Председник

1 члан

1 секретар

1 писар

2 стенографа

II. Суд (заседање)

1 члан суда

4 кметовска помоћника

1 секретар

1 помоћник — дијурниста

Поред овога персонала постоји и један право-
заступник општински.

III. Архива

1 архивар

1 протоколиста (прак.)

1 преписач.

IV. Пријавница

1 пријавник

1 експедитор.

V. Кривични одсек

1 кметовски помоћник

1 писар

VI. *Депозит одељење*

- 1 кметовски помоћник
- 1 практикант
- 7 извршитеља (од којих пет извршују забране и пресуде; један је у рачуноводству.)

VII. *Писарница*

- 1 писар за саслушања по уверењима, забранама, за гробове и кола кад ко бесплатно тражи.) Он рукује и са наплатом претарине.)

VIII. *Кореспонденција*

- 1 надконтролор
- 2 преписача
- 6 контролора за касапe

IX. *Благајна*

- 1 члан благајник
- 1 писар
- 1 књиговођа (за прикупљање порезе)
- 1 практикант

X. *Рачуноводство*

- 1 рачуновођа
- 1 практикант
- 1 извршилац

XI. *Статистика*

- 1 статистичар (шеф)
- 1 помоћник

XII. *Санитет*

- 6 лекара
- 1 марвени лекар
- 6 бабица

XIII. *Инжињерско одељење*

- 1 шеф инжињера
- 2 инжињер
- 1 пргач
- 1 водовођ
- 1 општински надзорник
- 1 писар

Поред ових одељења постоји у засебној општ. згради пожарна чета са командиром, двадесет пожарника и 7 кочијаша.

Сем побројеног службеног особља, постоји чета ноћних стажара, који су под командом жандармерије а на плати код општине, а поред ових постоје још:

- 1 контролор при ђумруку
- 4 контролора кантарска :
- 1 контролор водоноша
- 10 мерача при кантарима
- 1 прикупљач таксе пијачне
- 1 баштован општински
- 14 служитеља
- 2 добошара
- 12 фењерџија
- 3 пољака
- 2 служиоца баштована
- 1 служитељ водовође
- 2 служитеља на кланици
- 2 чувара сењака
- 2 чувара за парк
- 1 машиниста пумпе
- 2 чувара мајдана, и
- 2 чувара друмова.

Сем овога, на плати је деловођа школског одбора, уредник општ. новина и служиоци школски.

Морамо са чуђењем доставити Одбору, да у буџету нисмо наишли нигде ни на приход ни на расход

гробља, док међу тим зна се да како издаци тако и знатан приход, постоји од гробља и прибира се, а као што смо извештени, постоји засебна гробљанска каса. По мишљењу комисије овај би приход требало боље уредити, а нарочито да се у буџету предвиди.

Комисија је, пре но што је приступила своје раду, зашла по поменути одељцима и наишла је на многе неуредности у појединим одељењима и затрпаност у послу.

Архива је неуређена и деловодне књиге неводе се уредно, јер се ништа не разводи у решења, што причињава много штете у томе, што се немогу акта да изнађу, или неможе одма да се сазна шта је по ком акту решено.

Извршено је одељење најзатрпаније. Код појединих извршилаца налази се по 250 осуда на извршењу и код депозитара има до 2000 осуда, које се имају дати на извршење.

При оваком великом броју пресуда апсолутно је немогуће са овим бројем извршилаца остати.

Главна благајна и рачуноводство постоје до сада свако за се.

Комисија налази, да би требало ово обоје саставити у једно одељење, које ће према постојећем закону а правилима заједнички вршити послове тога одељења.

До сада није постајало засебно одељење за прикупљање прихода општинских и управе са имањем општинским, већ су ово вршили поједини органи, чиме су приходи општин. злоупотребом и немарношћу пропадали.

Инжињерско одељење са досадањим недовољним персоналом и услед неправилне поделе рада, може се рећи, да је једно од најслабијих одељака општ. суда, које би по својој важности требало да дође на једно од првих места.

Санитетско одељење са досадањим персоналом доста је тешко вршило своје послове, па како је законом о општинама делокруг рада санитет. полиције увећан, то се и оно има у нечему допунити.

Поред ових има једно одељење, које је према мњењу комисије од врло велике важности, како по држање општ. непокретне имовине, тако и за вођење рачуна о прикупљању општинских прихода.

То одељење до сада се састојало из једног надзорника општ. добара. Овај надзорник нема свога делокруга тачно обележеног, и његов садањи положај и посао мало је нешто виши од једног служитеља.

Са тога комисија мисли, да би нужно било да се на место овог овако неуређеног садањег одељења, које није ни ушло у напред изложени распоред, установи ново: *економно финансијско одељење* са 1 кметов. помоћником као шефом.

Установом овог одељења, приходи општ. тачније би се регулисали, а прикупљање њихово, и контрола над њим, могла би се потпуно осигурати, а тако исто и потребе грађана лакше би се подмиривале.

Под ово одељење имали би доћи сви чувари, служитељи, пољаци, фењерџије и т. д. као и надзор над пословима које они врше.

Законом о општинама у духу самоуправе, проширен је делокруг рада општин. власти и по закону о општинама, сада власт Општ. Београдске има се сматрати као прва непосредна месна власт у престоници. Она има да извршује законске прописе и на

њима основане наредбе власти, као и да извиђа и суди иступна дела из III. части крив. закона, изузимајући дела предвиђена у чл. 18. зак. о истраж. судијама, што је до сада вршила Управа вароши Београда по квартовима. Са тога је неопходно потребно, да се заведу одељци општински као саставни делови Општ. Суда, који ће као прва непосредна власт вршити оп. власт по закону.

Ова се потреба оправдава нарочито и са тога, што је Београд варош распрострањена тако, да централна општ. власт не може свуда доспети са својим органима, нити би могла непосредно да врши све оне послове са једнога места, који су јој законом у дужност стављени, а таква је иста уредба постојала и код управе вароши Београда.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ГРАЂЕЊЕ КАНАЛА

СТУДИЈА ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ КАКО ДА СЕ ИЗВРШИ КАНАЛИЗАЦИЈА У БЕОГРАДУ.

(НАСТАВАК)

Да почнемо прво са водоводом: 1886 год. наредила је надзорна власт из сасвим оправданих санитарских обзира, да општина постави на савској обали пумпу, којом ће се вода за сакације црпети даље од обале. За употребу ове пумпе, општина је наплаћивала од сакација по 5. пара динарских за сваку саку, и у 1887. и 88 год. у којима је вођен тачнији рачун о тој такси, наплаћено је 14.000 динара, из чега излази да је тих година напуњено на општинској пумпи 280.000 сака, и ако узмемо да је просечно за сваку саку плаћано 0.05. дин. онда је само за ту воду плаћено најмање 140.000 дин. а кад овоме додамо суме, које су плаћене за воду захватачу из Дунава, из Чубуре и мокролушког потока, и урачунамо воду коју су грађани својим приватним сакама доносили, онда можемо узети да Београд троши годишње мутне и непречишћене речне воде до 63.000 кубних метара, а емомо тврдити да за таку и толику количину воде плаћа сигурно бар 200.000 динара, из чега опет излази, да Београђани данас плаћају за 1 кубни метар мутне непречишћене речне воде 3.20 дин. Поред свега овог, треба имати на уму, да ми данас нисмо у стању да поливамо ни једну улицу, те нас прашина дави и упропашћује из године у годину, и кад би горњој суми од 200.000 дин. додали и у новац претворене вредности београдских становника, који се побољевају и умиру просто за то, што нисмо у стању да одклонимо ову нездраву праšину са Београдских улица, и кад додамо томе суму коју многи београђани морају годишње да издају само зато, што су принуђени да држе по једног нарочитог млађег, који ће да се отима око потребне воде на београдским чесмама, наћићемо да београђани данас фактички плаћају за овако жалосно подмирење своје потребе у води преко 300.000 дин.

Да би пак онима, који сумњају да Београд може издати оволику суму новаца само за воду, дали доказа, да он и за излишније ствари издаје и много веће суме, напомињемо: да Београд по званичним подацима, плаћа годишње само за дуван 1,200.000 динара.

Новим водоводом ставиће се београђанима на расположење годишње најмање 730.000 до 1,100.000 кубних метара добре и здраве воде, дакле 12 — 18 пута

више но што је сад имају, и плаћали би за 1 данашњу саку 1 пару.

Каква је разлика између онога што данас имамо и плаћамо, и онога што ћемо имати и плаћати, лако ће увидети сваки онај, који уме и хоће да рачуна, а да и неговоримо о користима које ћемо новим водоводом добити у здравственом погледу.

Да видимо сада шта плаћају београђани данас, за чишћење нужника и помијара, а тај се рачун може доста тачно уватити, па ад ср нимо то са издацима које ће Београд имати ако добије дерну канализацију

Тачним, а може се скоро рћи апсолутно тачним рачуном, налазимо да се Београдск нужници и помијаре пуне сваке године најмање са 166.000 кубних метара људских измета и помија. За изношење 1 кубног метра ове нечистоће плаћа се данас стрводеру просечно 9 дин. Ако предпоставимо да се годишње чисти само један пети део нужника и помијара, онда се износи из вароши годишње 33.200 кубних метара нечистоће, што стаје 298.800 динара. А кад би се чистили сви нужници и све помијаре, Београд би за то плаћао годишње 1,494.000 дин. и опет би имао ту непријатност да људски измети и помије целу годину дана труле у непосредној близини станова. А кад ка горњој суми додамо и вредност људских живота који у Београду пропадају, поред осталог нарочито и с тога, што немамо никакве канализације, онда ће она бити много већа.

И ако је за сваког увиђавног човека очигледна корист коју има варош од добре канализације, не можемо а да не напоменемо то: да између одношења нужничке нечистоће ван вароши помоћу подземних канала, и помоћу кола — у бурадима — постоји онака а и већа разлика, каква постоји између преноса терета жељезницом и рабацијским колима.

Вредно је пак, да београдско грађанство мало озбиљније проучи десетодневне извештаје о рађању и умирању у Београду, из којих може на нашу несрећу и ужас, врло лако да се увери да се становништво Београда одржава на истој мери, или нешто расте придоласком са стране и ако устражимо узрок овоме за нас непријатноме факту, наћићемо га на првоме месту у рђавим здравственим приликама, на које врло јако утичу вода и канали.

У свима пак варошима где су саграђени водоводи и канализације, број умрлих из године у годину све је мањи, зашта нам најбољи доказ дају: Минхен, Лондон, Берлин и друге вароши.

Неће бити згорег ни то да на овоме месту напоменемо, да ће држава, која је дужна да се брине о здрављу својих држављана, бити принуђена да натера београдску општину путем закона — као што су то већ и друге државе за своје вароши чиниле — да у што краћем року изврши водовод и канализацију или да све нужнике и помијаре редовно чисти а издаци за чишћење били би тада куд и камо већи од оних који су потребни за канализацију.

Као што се из напред наведеног предрачуна види, годишњи издаци за канализацију изнеће у најгорем случају 210 до 240.000 динара а уз то ће се сва нечистоћа одводити одмах из вароши; неће бити ових данашњих река по улицама, преко којих се морају правити читави мостови за пролаз, у времену бујних и других киша; и што је врло важно, знатан део Београда који је подводан, моћи ће се каналима при-

лично осушити, јер канали врло јако утичу на смањивање влаге по зградама које су подигнуте на подводном земљишту, а тиме утичу и на побољшање здравља становништва, јер је кућна влага један од најљубих непријатеља људскога здравља. Па поред свега тога, издатак за канализацију биће мањи од онога за данашње једно и жалосно чишћење $\frac{1}{5}$ београдских нужника и помијара.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Рад општинског одбора

XXIV. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

9. маја 1890. год.

Били: Председник г. Никола П. Пашић, члан суда г. Светозар Карапешкић, чланови одбора: г. г. А. Одавић, Р. Драговић, К. Б. Михаиловић, Ф. Васиљевић, Д. Најдановић, Ђ. Николић, Љ. Јовановић, К. П. Михаиловић, М. Р. Маринковић, И. Цветановић, Ђ. С. Новаковић, М. Велизарић, Др. Л. Пачу, К. Д. Главинић, Д. М. Т. Леко, Р. Р. Ђирковић, М. Јовановић, и А. Шток.

I.

Пре дневног реда, одобрено да се одмах штампа извештај комисије техничке о начину како да се изврши канализација (АБр. 778.) а за тим издата су уверења о владању и стању. После овога прешло се на дневни ред.

II.

Грађевинско одељење реферисе да је за данас била наређена ужа лицитација (између Р. Крстића и М. Пиндића) за каадрмисање „Крагујевачке“, „Савске“ и „Мајданске“ улице, али се није могла држати, пошто је Пиндић телеграфисао да је од доласка спречен.

По саслушању акта београдских каадрмисија којим пристају да у режисији општине каадрму граде, Одбор остаје при овлашћењу које је прешле седнице дао председништву: да грађење каадрме у „Крагујевачкој“, „Савској“ и „Мајданској“ улици уступи понуђачу, који учине најниже цене, по стим да општина задржи право да у истим улицама може и сама (у режисији) градити каадрму у колико то буде у стању.

III.

Грађевинско одељење реферисе је да за претрес каадрме у улицама „Богојављенској“, „Савском стоварништу“, „Европској“, „Босанској“ и „Херцеговачкој“ данас била наређена ужа лицитација између понуђача који су по првој лицитацији дали најјевтиније цене.

Пошто на ову ужу лицитацију није дошао Ђорђе Петровић, по изјавио да остаје при учиненој понуди; и како други понуђачи нису дали ниже од његових цена, одбор решава: да се Ђорђу Петровићу предузимачу из Аранђеловца може уступити претрес каадрме у улицама: „Савском стоварништу“, „Богојављенској“ и „Европској“ по 0.95 а у „Босанској“ и „Херцеговачкој“ по 0.65 дин. од кв. метра, према одлуци прошле седнице.

IV.

Председништво саопштава да је на дневном реду извештај повереника одборских којима је у задатак стављено било да изврше преглед потписа на акту којим грађани траже да се Зелени Венац прогласи за слободну пијацу.

Повереник г. Др. М. Т. Леко реферисе да преглед потписа (сравњење са азбучним списковима) није извршено из узрока што општински суд није поднео повереницима азбучне спискове грађана с правом гласа не збору који су састављени у овоме полгођу, него је дао спискове гласача од последњих зборова из којих — налази да — није могуће уверити се: да ли потписници молбе за пијацу имају право гласа данас, према члану законскоме који допушта дуговање данка само за полгође у коме се збор држи.

Други повереник г. Р. Драговић заступа гледиште: да су спискови, које је суд предао, исправни, јер су по њима у почетку ове године, дакле овог полгођа, вршени избори часника

општинских, по чему ти спискови важе за ово полгође, а свако друго тумачење он сматра да је намера одуговлачити решење које грађани поднесеном молбом покушују, пошто на молбу има преко 350 способних гласача, о чему се прегледом уверио.

После дуже дебате: да ли се молба може узети у решење, приступљено је гласању, — па је одлучено: да је молба грађана (АБр. 530) припушено оно што прописује тач. 3. чл. 69. општ. закона, према чему Зелени Венац има се прогласити за слободну пијацу.

XXV. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

12. Маја 1890. год.

Били: Председава члан Суда г. С. Карапешкић, чланови одбора г. г. Ј. Гелемовић, Р. Драговић, М. Јовановић, М. Карапетановић, Ђ. Димитријевић, Д. Најдановић, Н. Р. Поповић, С. Д. Милићевић, Г. Петровић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Р. Р. Ђирковић, С. Ј. Авријел, К. П. Михаиловић, Л. Дашковић, Р. Пуљевић, М. С. Денчић, Љ. Јовановић, Ј. Петковић, К. Д. Главинић, Др. М. Т. Леко, Ђ. Николић, М. Ј. Марковић, М. Р. Маринковић, Ј. Петковић, В. Виторовић, Г. Бркић, М. Јосимовић.

I.

Пре дневног реда прочитан је и без примедба примљен записник из седнице од 7. тек. месеца.

II.

У вези одлуке (бр. 202) из претворше седнице којом је усвојен уговор о закупу бањичког каменог мајдана — решено: да се закупнина има плаћати из партије на грађење каадрме.

III.

Председништво износи акт Господина Министра народне привреде (АБр. 725) којим се тражи да општина одреди земљиште на коме ће руско повлашћено паробродско друштво Кнеза Гагарина моћи да сагради потребне му резервоаре за петролеум.

Акт гласи:

„Из приложене $\frac{1}{2}$ под молбе овлашћеника руског паробродског друштва Кнеза Гагарина видеће управа, како се према закону о повластици од 27. Марта т. г. тражи потребно земљиште до 3000 кв метара за подизање резервоара и других зграда, које земљиште треба да је близу жељезничке станице и реке Саве и да је приступачно лађама и шлеповима.

Пошто у близини овог места нема државног земљишта, које би се повлашћичару могло дати, препоручује се управи, да она ову молбу спроведе општински београдској и позове је, да она прописаним путем реши и одобри да се овом повлашћичару од општинског земљишта уступи потребно земљиште за наведену цел, напоменув дој да ће то бити у интересу саме општине.

Уједно ће управа напоменути општини и то да ће се у противном случају, ако она тражено земљиште својевољно не уступи, морати заузети на основу закона о експропријацији од 15. Марта 1866. год.

Шта се буде по овоме урадио, управа ћи ме у најкраћем року извести и горњу молбу повратити.

По саслушању акта, Одбор је решио: да се комисија од г. г. Др. М. Т. Лека, Н. Р. Поповића и М. Јовановића извести да ли се резервоари морају постројити крај Саве или је могуће и на Дунавву, па да првој седници поднесе реферат.

IV.

Председништво саопштава да је раскинут уговор са закупцем права на наплаћивање обалариских такса и да је општински Суд узео у своје руке прибрављење тога прихода, те би требало проплати сталне таксе, по којима ће се у будуће наплата вршити.

Слажући се с гледиштем председништва и одобравјући поступак Суда о раскиду уговора за закупцем, који обвезама није одговарао — Одбор је решио: да председништво састави и поднесе пројект правила за наплаћивање обалариских такса у будуће.

V.

Председништво јавља да је грађевински савет нашао да оба кандидата, који су се пријавили за општинске пишићере по расписаноме стечају имају квалификације.

Према томе Одбор одлучује: да се за другог инжењера општинског прями Коста П Јовановић са 3500 динара годишње плате а трећи инжењер да се постави са платом коју председништво одреди.

VI.

Општински Суд реферисхе да је комисија извршила погодбу за откуп мртвачких кола (двоја) са целокупним прибором и претходним извршењем потребних оправака од Биљана Вуковића за 5000 динара. (СБр 6997)

Одобравајући погодбу, коју је комисија учинила, Одбор решава: да се куповина одмах сврши а за тим неодложно изда наредба којом се у будуће према санитарским прописима забрањује држање мртвачких кола приватним лицима.

VII.

Председништво износи акт грађанина Николе Антуле, којим јавља да му је брат Јованча Антула опасно оболео, и да као благајник школског одбора жели предати рачуне и готовину немогући да и даље дужност оправља.

Примајући ово к знању, Одбор је изабрао: г. г. Н. Р. Поповића и Милов Р. Маринковића да од г. Антуле приме рачуне и готовину и од стране Одбора даду разрешителницу.

VIII.

На предлог председништва решено је: да се комисији, која је изабрана за радзор над грађењем водовода преда акт Стане Марјана Марковића с тим да она оцени колико се може платити за земљиште које је потребно за водоводни резервоар.

IX.

Грађевинско одељење износи реферат комисије (ГБр. 402) која је прегледала извршени претрес калдрме у Кастритовој улици и нашла да се у тој улици мора претрести још 551 кв. мет а исто тако да треба претрести на раскрсницама „Хилендарске“, „Два бела голуба“, „Кондине“ и „Цетинске“ 450. И на уласку хилендарске покрити 15 кв. метара.

Усвајајући мишљење комисије, Одбор решава: да се по истоме одмах поступи.

IX.

Председништво износи предлог Суда општинског какве таксе треба прописати за јавне забаве.

По прегледу судског пројекта, Одбор је решио: да се за јавне забаве установе ове таксе:

I.

а). За свирање м. оркестра по кафанама,
баштама и т. д. од концерта до	5 дп.
б). За свирање са певањем вештака од концерта	5 "
в). За свирање ж. оркестра (Damen Capelle)	20 "

II.

а) За игрању у локалима I. реда	15 дп.
б). " " " II. "	10 "
в). " " " III. "	5 "

III.

а). За напораме на лап.	5—10 дп
б). За разне представе и показивање вештина дневно.	10—15 "
в). За мачажерије и музеуме.	5—15 "
г). За циркус	10—20 "
д). За забаве „Тингл-Тангел“ т. ј. певање,
свирање и представљање од веча	50 "

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће Суд општински засебно.

XI.

По саслушању извештаја (ГБр. 563) грађевинског одељења, и по цени понуда (ГБр. 504, 505, 507 и 508) Одбор је решио: да председништво општине ступи у дефинитивне преговоре са понуђачима и погодбу закључи на основу минималних цена појединих понуђача.

XXVI. РЕДОВНИ САСТАНАК

14. Маја 1890.

Били: Председник г. Н. П. Пашић, члан суда г. Св. Карапеша, чланови одбора: г. г. М. Ј. Марковић, М. Јовановић, Ј. Станковић, К. П. Михаиловић, К. Б. Михаиловић, Ђ. С. Новаковић, Ј. С. Симић, И. Цветановић, М. Капетановић, Р. Р. Ђирковић, Р. Петровић, Љ. Јовановић, Р. Драговић, Ј. Ж. Ђурић, А. Одавић, Н. Л. Милишић, Д. Пајдановић.

I.

Пре но што се прешло на дневни ред прочитан је и примљен без примедба записник одлука из седнице од 9. ов м.

II.

По прочитању реферата општинског Суда (АБр. 593.) о казнама за пољске штете — одлучено: да остану исте казне које су прошле године одређене, на основу 5. чл. закона о чувању пољског имања.

III.

Према акту суда вароши Београда (АБр. 445) и по уважењу оставке, коју је на поротништво поднео Мита Ђорђевић фишекција, изабран: за поротника у овој години Јоца Ристић, баруџија.

IV.

По саслушању акта (АБр. 694.) решено: да се породници поч. Јевте Пенмаровића бив. кметовског помоћника и многогодишњег угледног грађанина београдског издаје из општинске благајне и познице за помагање породица умрлих чиновника општинских, по 60 динара месечно сталне помоћи.

Ова помоћ издаваће се од дана кад је истекла посмртна плата.

V.

Грађевинско одељење подноси молбу становника Сјеничке улице, да им се награди калдрма, а пристају да одмах плате што на њих пада.

Пошто је партија за грађење калдрме у овој години отерећена, решено: да се калдрмисању средине приступи доцније, кад на ред „Сјеничка“ улица дође, а ако становници жеде да одмах и заједнички о своме трошку награде тротоаре, грађевинско одељење да им даде потребне линије и укаже осталу нужну помоћ.

VI.

Председништво саопштава да је општински Суд добио већи број молаба од спротних болесника из грађанства, који траже помоћ за бању.

По обичају из ранијих година, Одбор је одобрио: да се на помоћ спротних и болесних грађана, који потребују импералне бање, може ове године издати до 1200 — хиљаду и двеста — динара, а коме се може помоћ издати да оцењује с лекаром општинским комисија која одређује седмично издржање. — У ту комисију да уђу и г. г. Ђока Николић и Соломон Д. Азријел.

VII.

Саслушана молба Павла Лучића машинисте, за кафанско право на плацу више сењака општинског и изјављено: да се не може допустити молпоцу отварање кафане поред осталог и за то што је имање молпочево изван вароши.

VIII.

Председништво јавља: да је г. Др. М. Т. Леко, услед смртног случаја у породици, био спречен од саслушања у комисији, која има да поднесе реферат о земљишту што се од општине тражи за резервоаре повлашћеног руског паробродског друштва.

Да би комисија могла задатак свој одмах свршити, решено: да г. Др. М. Т. Лека заслуши одборник г. М. Капетановић.

IX.

Прочитана понуда браће Кр. Петровића (АБр. 804.) и изабрана г. г. М. Балковић, А. Одавић, Мата Јовановић, А.

Шток и Д. Најдановић да са оп. инжењером изврше преглед понуђеног за откуп имања, и поднесу реферат са својим мишљењем.

ИЗВЕШТАЈ

ТЕХНИЧКО-ФИНАНСИЈСКЕ КОМИСИЈЕ ОДБОРУ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

(СВРШЕТАК)

Све мане које се овој системи приписују, могу се свести у главном на ове две:

1. Знатни трошкови око пречишћавања и црпења каналске садржине у опим случајевима где се она не може непосредно у реку одвести, и

2. Ако ове потребе нема, већ се садржина из канала може непосредно у реку одвести, онда губитак корисне материје за земљорадњу.

Прва мана отпада, чим је при најмањем стању реке, у коју се каналска садржина одводи, количина воде у њој толика, да се према њој губи она количина, која из канала долази, т. ј. кад се ова толико разређи да са свим исчезне количина штодљивих органских и аорганичних материја.

Ако пак у близини нема тако велике реке, онда се мора садржина из канала пречишћавати, па или тако пречишћења пушта у најближу текућу воду или се употреби за ђубрење поља. Ово пречишћавање знатно поскупљује и грађење и одржавање канализације, па при свем том су многе вароши извршиле или данас извршују канализацију по овој системи. Што се пак тиче друге замерке овој системи односно губитка корисних материја за земљорадњу, то ма колико она да изгледа значајна, и ма колико да се тим питањем још и данас у Европи баве, за сада у већини случајева далеко су већи трошкови око прерађивања и одношења тих материја, од користи, која се ђубрењем добија.

Пронађе ли се доцније збиља какав начин да се пречишћавање и прерада садржине каналске може јевтино вршити и ако се појави таква потреба за ђубрење поља увек ће бити и сретстава и начина да се то овој системи прилагоди.

Кад је пак, која варош у тако сретном положају као што је Београд, да поред ње теку две велике реке, које и при најмањем стању имају толико воде, да би се према тој количини губила нечистоћа и из париских канала, а камо ли београдских, то је јасно да за такву варош и не постоји прва мана ове системе. А ни друга мана нема важности за Београд, јер ће проћи више деценија, докле се можда осети у околини Београда та потреба да се садржином из канала ђубре поља. У нас се још и данас најбоље ђубре из штала баца у Саву и Дунав а не износи се на околна поља.

То су у главном системе које се данас узимају у обзир при решавању питања о канализацији какве вароши.

Кад сравнимо наведене системе међу собом, кад узмемо у обзир топографски положај Београда, са његовим јаким падовима, према двема великим рекама, ми смо мишлења да ће за канализацију Београда бити најједеснија система спирања са девизом „све у канале.“

Може бити да ће канализација по овој системи услед великог простора који Београд заузима бити, и за читав милион динара скупља, но кад би усвојили коју другу систему, на пр. Варингову, али с погледом на сигурност у функционисању канала, с погледом на то, што се канализацијом вароши по овој системи цела варош у исто доба најбоље дренажа и напослетку с погледом на то, да ће се на садањем простору Београда временом број становништва увећавати, боље је, по нашем мишљењу, одма извршити канале са већим димензијама, који ће бити приступачни, па ма њихово грађење и скупље стало.

Напослетку угодније је, а и јевтиније одржавати једну приступачну мрежу канала, но две или чак и три неприступачне.

Као главна мана систему спирања поменули смо у томе је, што се садржина каналска мора пречишћавати, да ако се не би смела не пречишћена пуштати у најближу текућу воду.

Међу тим овде специјално за Београд, и та мана отпада, јер Дунавом при најмањем стању његовом пролази сваке секунде до 1500 метара куб. или за 24 сахата близо 130 милиона кубних метара, докле укупна маса нечистоће износи дневно само 400 куб. метара. Дакле однос, између количине воде у Дунаву и количине нечистоће, тако је мали, да се без икакве бојазни може садржина из канала у Дунав одводити.

Сена код Париза, у коју излазе париски канали има само 45 куб. метара воде за секунду, при најмањем стању, а Париз има педесет пута више становника од Београда.

Да би одбор општински могао донети бар начелно решење, да се приступи канализацији Београда, потребно је да зна приближно шта ће коштати извршење те канализације, као и колико ће времена само извршење трајати.

Претпостављајући да се све улице у Београду без оних делова вароши, који још нису снимљени, каналишу по системи спирања, и рачунајући да се са тим каналима под нормалним приликама иде у дубину од 3 до 6 метара испод површине калдрме, може се према сличним радовима у другим варошима узети да ће извршење свију канала коштати до 3 милиона динара.

За Петроград рачуна Линдлеј да ће коштати канализација по 45 марака — 56 дин. од сваког становника, а то је највећа цена која се узимље, јер према коштањима у варошима, где је канализација извршена, варира та цена између 25 и 56 динара од становника.

Дакле ако рачунамо Београд са 40000 становника и рачунамо по 60 динара од сваког становника, изилази 2400.000 динара или у округлој суми 3 милиона.

Што се пак времена тиче за које ће се моћи извршити канализација Београда, комисија је мишлења да ће најмање требати пет година. Обично пак извршење канализације за све делове варошке траје 10 и више година.

Тако у Франкфурту на Мајни извршено је за 20 година 184 километра канала, што је у округлој суми коштало 12,5 милиона динара.

Исто тако Минхен има више од 10 година како на канализацији ради, а у Берлину није канализација још довршена.

На завршетку дужност нам је да речемо коју и о набавци новца за извршење овог посла.

Потребан новац за све радове мора ће општина набавити зајмом, који ће отплаћивати таксама, које се буду наплаћивале од појединих зграда и плацева.

Ако се, по примеру неких вароши у Немачкој за сваки метар дужине фронта плацева појединих имања један пут за свагда наплати 20 динара на име таксе, за право, да се дотичан плац сме спојити са каналом варошким, а осим тога ако се још рачуна за сваки виши спрат од приземног, по 5 динара од сваког метра дужине фронта, онда ће се горе наведена сума од три милиона моћи готово са свим исплатити. Јер, ако има 60000 метара дужине улице у Београду, то чини 120000 метара дужине фронта, по 20 динара један метар, чини:

2400000 динара без оних 5 динара од зграда са више спратова.

У Франкфурту, где је такође извршена канализација по системи спирања плаћа се за спајање појединих зграда са варошким каналом 3750 дин. од сваког метра дужине фронта.

У Амстердаму плаћа свака кућа годишње таксу за канале од 16 динара.

У Берлину плаћа на име таксе за канале свака кућа по 1% годишње кирије.

Према овоме дакле одбору општинском стоји да доцније бира и утврди, коју ће од ова три начина наплаћивања такса усвојити т. ј. да ли да се плати извесна такса једном за свагда или да се одреди од сваке куће извесна годишња такса, или да се годишње наплаћује такса у процентима кирије.

Напослетку, комисија је мишлења да би требало одма приступити извршењу претходних радова за канализацију као што су: бушења у разним деловима вароши ради сазнања подземних слојева и стања подземне воде, спимање посто-

јејих канала, поцуњавање нивелмана појединих улица са нивелманом подрумског патоса у појединим кућама и назначењем оних зграда које од влаге и подземне воде пате. Даље, продужити а по могућству и проширити посматрања о стању воде у појединим бунарима, која се већ две године врше, и предузети стална посматрања стања воде у Сави и Дунаву, као и прикупити податке о количини кише и снега.

Све ове радове треба поверити једном техничком бироу, који може бити и саставни део општин. инжењерског бироа.

Сем тога, да се израда пројекта за канализацију, пошто сви претходни радови буду готови, повери једном, или двојци од признатих стручњака у овом питању.

Према свему до сада казаном, комисија је слободна предложити одбору да донесе ове одлуке:

1. Да се канализацији Београда приступи у што краћем року.

2. Као система за канализацију Београда да се усвоји тако звана система спирања.

3. Да се одма приступи извршењу претходних радова који се у овом извештају помињу.

4. За извршење тих радова да се ангажује, који од наших стручних инжењера и да му се даду за то два помоћника.

5. Пошто претходни редови буду готови, да се израда пројекта повери двојци у овој струци признатих техничара, остављајући избор тих лица председништву општинском.

6. Потребан новац за извршење канализације да се набави зајмом, који ће се отплаћивати таксама, које ће се доцније утврдити.

7. За извршење претходних радова за канализацију овлашћује се Суд општински да може утрошити до 10000 динара, из паргије за непредвиђене трошкове, која ће се сума доцније попунити из зајма, који се за канализацију узима.

У Београду 11. Маја 1890. год.

ЧЛАНОВИ ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ

Н. И. Стаменковић, Др. М. Лeko, Др. Ј. Пачу, К. Главинић
и А. Алексић.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Одобрено. С радошћу јављамо да је и „Државни Савет одобрио да се општина београдска ради извршења великих послова својих, може задужити са 10.000.000 динара, а под условима како је одлукама Одбора и Збора општинског одређено.

Указ Пајвишега Одобрења доносимо на челу листа, а у Српским Новинама он је објављен у 131 броју.

Комисија за комору. Ових дана отпочеће рад комисија, коју је Одбор општински изабрао да са војном влашћу — окр. командом, узме у оцену жалбе, поднесене на раније извршени разрез коморе, и да према своме нахођењу учини измене у разрезу у колко томе буде било места.

У комисију ову изабрани су одборници из свију квартова, да би се тако што тачније могло оцењивати стање грађана који дају комору. Чланови су комисије из Одбора општинског: г. г. Андра Одавић, Соломон Ј. Азријел, Ђока Николић, Јован Станковић, Мата Јовановић, Милорад Терзибашић, Коста П. Михаиловић, Димитрије Пајдановић, Коста В. Михаиловић, Јован Петковић, Љубомир Јовановић и Риста Петровић.

Прилог. У седници 31. ов. мес. Одбор општински решио је да се „Српском јахачком уаружењу“ изда из општинске касе прилог од 200 динара за видовданску трку.

Корак овај само је израз жеље да рад младога удружења буде истрајан и плодан.

Трошарина. Одлуком из седнице од 11. ов. мес. финансијско-техничкој комисији поверено је да проучи и предложи, на које артикле ваља завести трошарину и на какав начин прибирати је:

Рад овај комисија је већ отпочела, да би се у скоро могло приступити и самом увођењу трошарине — од које приход служиће за амортизацију зајма.

Коцкаста калдрма. Раније смо саопштили да је општинска управа намерна продужити грађење коцкасте калдрме што скорије и у већим размерама.

Пошто је задужење општине одобрено од стране збора, Одбор је решио да се распише одмах лицитација за продужење коцкасте калдрме у улицама „Књаз-Мих.“ „Васиној“, Позор. тргу, „Царигр.“, „Краљ-Милановој“ и делу „Крагујевачке“ до Цветнога трга.

Лицитацију објављујемо данас.

Ванредни састанак Сидоћ је Одбор држао ванредни састанак на коме је решавано о сазиву збора за избор 4 кметовска помоћника, који ће бити старешине одељака општинског суда.

Општинске лицитације

У грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда, држаће се следеће усмене лицитације и то:

I.

На дан 25. тек. мца. од 9 до 12 пре подне за откопавање „Обрнове“ улице.

Кауција 300 динара у готовом новцу, или државним папирима.

II.

На дан 25. тек. мца. од 3 до 6 сати после подне за откопавање шанца на „видин — капији.“

Кауција 250 динара у готовом новцу или у државним папирима.

III.

На дан 26. тек. мца. од 9 до 12 сати пре подне за откопавање П гог дела „београдске“ улице.

Кауција 1200 динара у готовом новцу или у државним папирима.

IV.

На дан 26. тек. мца. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме у делу „Вјничке“ улице, између „Душанове“ и „Доњо Јованове“ улице.

Кауција 250. динара у готовом новцу или у државним папирима.

VII.

На дан 13. Јула тек. год. од 9 до 12 сати пре подне за грађење калдрме у „Узун-Мирковој“ и „Васиној“ улици до „Љубичине“ од коцкастог камена.

Кауција 12.000 динара.

VIII.

На дан 13. Јула тек. год. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме у „Васиној“ улици од „Љубичине“ до „Позоришног трга“, преко „Позоришног трга“ и у „Цариградској“ улици.

Кауција 12.000 динара.

V.

На дан 12 Јула тек. год. после подне од 9 до 12 сати, за грађење калдрме у Краљ Милановој улици од коцкастог камена.

Кауција 15.000. динара у готовом новцу или у државним папирима.

VI.

На дан 12. Јула тек. год. после подне од 3 до 6 сати, за грађење калдрме у деловима Кнез Михајлове и Крагујевачке улице од коцкастог камена.

Кауција за део у кнез Михајловој улици 9.000 динара, а за део у Крагујевачкој улици 5.500 динара, у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови по свима лицитацијама, могу се видети при грађевинском одељењу сваког радног дана у време канцеларијско.

Сваки лицитант који жели, да се израде коцкасте калдрме прими, нека најдаље до 4. Јула тек. г. поднесе неколико коцака од камена, да би се могао камен испитати дали се за калдрму употребити може.

Од стране Суда општине вар. Београда 14. Јуна 1890. год. Г. Вр. 696.

НАРЕДБА

Пошто све већма наступају топли дани, то се на основу 1 тачке 36 зак. о општинама

наредбује:

да продавци пијачни од 1. Јуна т. г. могу на пијацама само до 11 час. пре подне држати оне производе који лако труле, а после тога доба морају их одмах са пијаче односити.

Ко се не буде повноавао наредби, одговараће по §. 365. каз. закона.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а. За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до — — — — — 5 д.
- б. За свирање са певањем вештака од 1 концерта — 5 д.
- в. За свирање женског оркестра (Damen-Capelle) — — 20 д

II.

- а. За 1 игранку у локал. I-ог реда — — — — — 15 д.
- б. " 1 " " " II-ог " — — — — — 10 д.
- в. " 1 " " " III-ег " — — — — — 5 д.

III.

- а. За панораму на дан — — — — — 5—10 д.
- б. Разне представе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
- в. за манаџерије и музеуме — — — — — 5—15 д.
- г. Циркус од преставе — — — — — 10—20 д.
- д. За забаве „Тинга-Тангел“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера — — — — — 50 д.

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

НА ЗНАЊЕ

Никаква јавна забава у општини београдској не сме се давати без предходне дозволе општинскога суда. Догодили се да у коме локалу буде забава пзенадно припрећена газда од радње дужан је одмах сутра дан пријавити се накнадно општинском суду да таксу плати; по ово пзузеће важиће само тада и тако, ако одпста није било времена да се предходно пријава учини.

Ко год се не би овог прописа придржавао поред наплате таксе, подврћиће се и казни.

Од стране Суда општине вар. Београда 28. маја 1890. АБр. 839.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0,40 д.
б). за неуздан шпархерд	0,40 "
в). за уздан "	0,80 "
г). за велики уздан шпархерд у гостионици	1,00 "
д). за чишћење димњака од два спрата	0,40 "
ђ). за чишћење простог димњака	0,20 "
е). за чишћење чункова до 2½ метра уједно са пећима	0,20 "
ж). за чишћење чункова од 2½ метра на више уједно са пећима	0,40 "
з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	1,50 "

II. ИЗВОЖЊА ТУБРЕТА:

а). за собу и кујну или мањи дућан са собом	0,20 "
б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0,60 "
в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1,00 "

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а). од кубног метра	10,00 "
б). од акова	0 50 "

IV. ПСЕТАРИНА:

а). марка за панче једном за свагда	3,00 "
б). марка за кују	6,00 "
в). обнављање изгубљене марке стаје половину цене	

V. ГРОБАРИНА:

а). гроб за децу	7 дин.
б). гроб за одрасле	12 "
в). мада гробница	555 "
г). већа гробница	97 "
д). велика гробница	12607 "

VI. МРТВАЧКА КОЛА:

а). мртвачка кола стари са 2 коња	12,90
б). мртвачка кола нови са 2 коња	36 "
в). мртвачка кола нова са 4 коња	72 "

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 5. Јуна до 11. јуна закључно прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к.	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к.
		просечна цена			просечна цена
КИЛОГР.		ДИН.	КИЛОГР.		ДИН.
752	Брашна пшенич.	22-10	10,390	Сена	5—
10,996	Брашна кукуруз.	—	5,160	Сламе	2—
132,409	Пшенице	16-10	2,669	Коре брезове.	9-50
31,817	Кукуруза	12—		Воска	—
	Ражи	—		Кајмака	—
	Очињака	—	3,004	Спра	50—
17,737	Јечма нова	7-40		Лоја петопљена	—
16,976	Овса	14—	726	Масти	110
	Кукуруз нови	—		Слашине	—
1,158	Пасуља	20-50		Сува меса	—
3,022	Кромпира нова	11—	1103	Вуне неправе	112
	Ариџика	—	12 813	Свиња дебелих	80—
636	Црна лука	15—	20,000	Угљена камена	—
	Бела лука	—		Ћумура дрвена	—
	Лука ариџаме	—	53 030	Креча	3—
	Јабука	—			
	Крушака	—	Лигара		
	Ораја	—	71,491	Вина црна	19—
	Грожђа	—	1,037	Вина бела	20—
	Шљива спрових	—	15,187	Ракије шљ. мезе	26—
1,072	Сувих шљива.	40—		Ракије ком. љуте	50—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.